

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

«Сучасні проблеми регіонального розвитку України»

підготовки магістра

Луцьк – 2025

Силабус вибіркового освітнього компонента «Сучасні проблеми регіонального розвитку України» підготовки магістра.

Розробник: Коцан Н.Н. - професор кафедри міжнародних відносин, доктор географічних наук, професор

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. Пікулик О. Б.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин,
протокол № 1 від 01.09. 2025 р.

Завідувач кафедри:

доц. Вознюк Є.В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна очна форма навчання	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, С3 Міжнародні відносини, Міжнародні відносини та європейська інтеграція, Магістр	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1-й
ІНДЗ: є		Семестр 2-ий
		Лекції 10 год.
		Семінарські 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
Консультації 8 год.		
Мова навчання	українська	Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

ППП Коцан Наталія Несторівна

Науковий ступінь доктор географічних наук

Вчене звання професор

Посада професор кафедри міжнародних відносин

Контактна інформація kotsan.natalia@vnu.edu.ua

Дні занять: заняття проводять у відповідності до розкладу занять, що розміщений на сайті: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Основне завдання розвитку регіонів у сучасних умовах полягає у забезпеченні умов для орієнтації економіки на перебудову структури і поступове зростання виробництва, досягнення економічного та соціального прогресу. Це означає реалізацію послідовної ефективної регіональної політики. Важливим є визначення стратегічних пріоритетів та напрямів розвитку регіону з урахуванням їх економічного потенціалу та максимізації використання переваг міжрегіонального та міжнародного співробітництва регіонів. Це обумовлює потребу в застосуванні апробованих світовою практикою регіонального розвитку організаційних та інституційних механізмів реалізації регіональних стратегій. ВОК вивчає сутність та зміст державного регулювання економічним розвитком регіонів, засади формування стратегії регіонального розвитку, роль ресурсного потенціалу в забезпеченні регіонального розвитку, інструменти забезпечення інноваційного розвитку регіонів.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Мета курсу: Формування компетентностей здобувачів вирішувати складні питання щодо формування та реалізації стратегії розвитку регіонів країни при ефективному використанні ресурсного потенціалу. Надати уявлення про сучасні тенденції розвитку теорії та практики сучасного ефективного місцевого самоврядування.

Завдання курсу: вивчити сучасні концепції регіонального розвитку та вітчизняні моделі місцевого самоврядування в умовах децентралізації; опанувати методики аналізу природно-ресурсного, економічного та людського капіталу регіонів для визначення їхніх конкурентних переваг; навчитися розробляти та критично оцінювати стратегії розвитку територіальних громад та областей з урахуванням викликів воєнного стану та повоєнного відновлення; дослідити фінансово-економічні інструменти стимулювання розвитку територій, зокрема через залучення інвестицій та грантову підтримку; виявити ключові деструктивні чинники регіонального розвитку (диспропорції, міграція, руйнування інфраструктури) та обґрунтувати шляхи їх подолання на рівні місцевого самоврядування.

3. Soft skills

У результаті вивчення вибіркового освітнього компонента «Сучасні проблеми регіонального розвитку України» у здобувачів вищої освіти формуються такі ключові soft skills:

– Критичне мислення та здатність до порівняльного аналізу регіонального розвитку та вітчизняних моделей місцевого самоврядування в умовах децентралізації.

- Аналітичне мислення та вміння формулювати стратегії розвитку територіальних громад та областей з урахуванням викликів воєнного стану та повоєнного відновлення;

- Навички роботи з нормативними документами, аналітичними звітами та європейськими політичними практиками, для залучення інвестицій та грантової підтримки.

- Командна робота та міждисциплінарна взаємодія під час розроблення проєктів та стратегій.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю / Бали
	Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ. (Семіні.)	Консультації	Самостійна робота	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Стратегія економічного розвитку та	15	2	2	1	10	ДС, ДБ 20

державне регулювання розвитком регіонів						
Тема 2. Інструменти реалізації стратегії регіонального розвитку	15	2	2	1	10	ДС, ДБ 10
Тема 3. Закордонний досвід формування та реалізації стратегії регіонального розвитку	15	2	2	1	10	ДС, ДБ 10
Тема 4. Сучасне місцеве самоврядування в Україні: теоретичні засади і напрямки розвитку	14	1	2	1	10	ДС, ДБ 20
Тема 5. Правові основи місцевого самоврядування в Україні.	14	1	2	1	10	ДС, ДБ, Р, РЗ/К 10
Тема 6. Зарубіжний досвід ефективного місцевого самоврядування	24	1	2	1	20	ДС, ДБ, Р, РЗ/К 10
Тема 7. Муніципальна служба	23	1	2	2	18	ДС, ДБ, Р, РЗ/К 10
ІНДЗ						Р 10
Усього годин	120	10	14	8	88	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, що не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті дуже стисло, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання домашніх завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу, опрацювання літератури для підготовки до семінарських занять і написання ІНДЗ.

Елементи самостійної роботи студента	К-сть годин
Опрацювання теоретичного матеріалу	30
Аналітичні завдання	20
Практичні завдання	14
Творчі завдання	12
Підготовка ІНДЗ	12
Загальна кількість годин	88

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Політика викладача щодо здобувачів освіти ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, систематичності оцінювання та дотримання академічної доброчесності. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється відповідно до силабуса ВОК та передбачає врахування всіх видів навчальної діяльності здобувача освіти протягом семестру.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Активна участь у лекційних і семінарських заняттях, виконання завдань, участь в дискусіях та демонстрація підготовленості до занять позитивно впливають на підсумкову оцінку.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь у наукових заходах, волонтерська діяльність тощо) навчання може відбуватись у цей період в онлайн-формі або за індивідуальним навчальним планом за погодженням із викладачем. Поважні причини мають бути підтверджені відповідними документами.

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та ІНДЗ (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушенням принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення ВОК.

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тем семінарських занять відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Складання і перескладання заліку з ОК регламентує Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, забезпечується відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали.

1) Якщо здобувач освіти як окремий учасник, або у складі команди, брав участь у дебатах, турнірах, ток-шоу, що офіційно проходили на факультеті, або за участю факультету міжнародних відносин, і безпосередньо стосуються тем, що є у силабусі, тоді викладач зараховує додаткові (бонусні) 1- 15 балів.

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, що визначені у силабусі ВОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, що було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, що їх здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюють. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доскладати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Загальна сума балів за курс становить 100. Це сума балів за семінарські заняття (90 балів), ІНДЗ (10 балів).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
0 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та ресурси

1. Акіліна О. В., Панченко А. Г. Актуалітети регіональної політики в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 8. – URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=2152> (дата звернення: 12.02.2026). DOI: 10.32702/2307-2156-2021.8.30

2. Безгін В. Як війна змінить регіональну політику в Україні: децентралізація, громади, податки, економіка. AgroPolit.com: сайт. 22.04.2022.

URL: <https://agropolit.com/blog/503-yak-viyna-zminit-regionalnu-politikuv-ukrayini-detsentralizatsiya-gromadi-podatki-ekonomika>

3. Європейська регіональна політика: натхнення для країн, що не входять до ЄС? Застосування принципів та обмін досвідом. European Commission: Website. 2023. URL: https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/presenta/international/external_uk.pdf

4. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Сторонянська І. Фінансова поведінка населення в умовах війни: регіональні особливості. Економіка та право 2023. №1 . С.71-83.

6. Сторонянська І., Залуцький І. Детермінація засад регіональної політики в контексті сучасних викликів просторового розвитку в Україні. Економіка України. 2023. №10. С.23-43.

7. Ткачук А., Третяк Ю. Відновлення України. Регіональний аспект. ZN.UA: сайт. 10.06.2022. URL: <https://zn.ua/ukr/internal/vidnovlennja-ukrajini-rehionalnij-aspekt.html>

8. Україна в глобальних рейтингах. URL: <http://www.pravda.com.ua/cdn/graphics/rating/index.html>

9. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:<http://www.kmu.gov.ua/>

10. Фінансові детермінанти економічного зростання регіонів і громад України в умовах нестабільності: погляд крізь призму поведінкової економіки: монографія / за ред. Возняк Г.В. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України, 2023. 557 с.

11. Regional Economic Reports. URL:<https://www.imf.org/en/Publications/REO>

12. UNCTADSTAT URL:<http://unctadstat.unctad.org/TableViewer/tableView.aspx>.